De heer M. Lambers
Fractie De Volkspartij

ons kenmerk : UM1806769
zaaknummer :
uw kenmerk :
uw brief van : 14 augustus 2018
afdeling : Beheer ruimte & accommodaties
contactpersoon : Raymond Schenk
telefoonnr. : 0167-543 419
bijlage(n) :

onderwerp : Artikel 40 vragen 'hoogte afvalstoffenheffing en leges'

Steenbergen, 11 september 2018

Geachte heer Lambers,

In uw brief van 14 augustus jongstleden heeft u vragen gesteld met betrekking tot de hoogte van de afvalstoffenheffing en leges.

Uw vragen hebben wij hieronder herhaald. Achter iedere vraag vindt u meteen ons antwoord daarop.

1. Zijn er verschillen tussen de onderlinge gemeenten, anders dan een eigen bijdrage welke sommige gemeenten heffen voor het aanbieden van stoffen op de milieustraat etc, die de hoogte van de vaststelling van het afvalstoffentarief rechtvaardigen?

Er zijn diverse redenen die het verschil in tarieven kunnen rechtvaardigen:

Opbouw afvalstoffentarief
Het afvalstoffentarief is opgebouwd uit verschillende componenten. Niet alle gemeenten hanteren dezelfde componenten. Dit betekent dat er appels met peren worden vergeleken. Het vergt een uitgebreid onderzoek om hier specifieke informatie over te kunnen geven. Op dit moment is er geen ambtelijke capaciteit aanwezig om dit vraagstuk op te pakken. Verder is medewerking van de diverse gemeenten nodig.

Betalen per aanbod restafval
Onze inwoners betalen een vast all-in tarief voor een heel jaar, nog gebaseerd op het 26 keer per jaar aanbieden van de restafvalcontainer. Van de 17 gemeenten in de regio West-Brabant hanteren 11 gemeenten een vorm van diftar, bijvoorbeeld via een vast tarief en een extra tarief voor het (meer) aanbieden van restafval. Meestal middels een container of een 'dure' zak.

Egalisatiereserve
Er zijn gemeenten die een egalisatiereserve hebben opgebouwd zodat niet alle uitgaven direct op de afvalstoffenheffing hoeven te worden verrekend. In het beleidsplan Van Afval Naar Grondstof is besloten om ook een egalisatiereserve op te bouwen. Deze is nog niet gevuld.

Voorzieningen op orde
Een van de uitgangspunten van het beleidsplan Van Afval Naar Grondstof was dat 'de voorzieningen goed moesten zijn'. Onlangs is er in onze gemeente geïnvesteerd in nieuwe minicontainers aan huis, deze waren immers afgeschreven. Er zijn ondergrondse voorzieningen aangeschaft, ook de milieuparkjes zijn gelijktijdig meegenomen.

2. Zijn er verschillen in de aard van de dienstverlening in de diverse gemeenten met betrekking tot de inzameling van afval die het verschil in tarieven rechtvaardigen?

Dat is zeker het geval. In onze gemeente is de dienstverlening hoog. De grondstoffen worden zoveel mogelijk aan huis ingezameld. De milieustraat is erg toegankelijk in vergelijking tot andere gemeenten in de regio. Inwoners mogen elke week 2 m^3 afval brengen. Daar hangt ook een kostenplaatje aan. In veel gemeenten wordt er al minder afval gegenereerd vanwege het feit dat zij al jaren een afvalsysteem hanteren (bijvoorbeeld diftar) waarbij inwoners worden gestimuleerd om het afval beter te scheiden. Ook op de milieustraat zijn er dan maatregelen genomen. Dat betekent lagere kosten.

3. Hoe verantwoordt het college, ondanks al eerder daarover gestelde vragen door de fractie van de Volkspartij, dat in afwijking van die antwoorden tijdens de behandeling van de begroting 2018 in november 2017 dat de tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn gestegen in plaats van gelijk gebleven dan wel afgenomen?

De jaarlijkse afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op de kosten voor het ophalen en verwerken van afval. Omdat de bestaande contracten verliepen zijn er twee aanbestedingen gedaan, te weten van de verwerking van het Grof Huishoudelijk Restafval en de inzameling van Rest- GFT en Plastic/Drankenkartons. De resultaten van deze aanbestedingen, die van invloed waren op het tarief voor de afvalstoffenheffing waren pas in 2018 bekend. De begroting is gebaseerd op de kosten van 2017.

4. Waarom heeft het college de gemeenteraad voorgehouden dat omgekeerd inzamelen beter zou zijn voor de portemonnee?

Omgekeerd inzamelen, het inzamelen van grondstoffen aan huis in plaats van restafval, stimuleert en helpt de inwoner bij het beter afval scheiden. Zo houd je veel minder restafval over. Restafval afvoeren en verwerken is duurder dan grondstoffen inzamelen en verwerken. Door minder restafval aan te bieden bij de verwerkingsbedrijven maken we minder kosten.

5. Had toch niet beter de bij de invoering van het gewijzigd inzamelsysteem de pilot in een representatieve kern in de gemeente Steenbergen meer en beter inzicht kunnen opleveren?

Wij zijn van mening dat een invoering gemeentebreed de beste keuze is geweest. Landelijk was al bewezen dat Omgekeerd Inzamelen werkt. Onze ambitie is om 100 kg restafval per inwoner per jaar te halen in 2020. De grootste kans van slagen is als dit gemeentebreed wordt uitgevoerd. Overigens zijn inmiddels de eerste cijfers bekend. Hieruit blijkt dat er in de eerste drie maanden van Omgekeerd Inzamelen een flinke toename van het Plastic verpakkingsafval en Drankenkartons en een flinke afname van het Fijn Huishoudelijk Restafval is.

6. Kan het college inzichtelijk maken voor de gemeenteraad en de inwoners van de gemeente Steenbergen welke gescheiden afvalstoffen welke opbrengsten opleveren en wat de rest-cq afvalstromen zijn die geld kosten?

De volgende stromen brengen geld op (exclusief inzamelkosten):
Oud Papier en Karton (marktwaarde), Plastic verpakkingsafval en Drankenkartons (het aandeel dat gerecycled wordt), Textiel en Glas. De verwerkingskosten van het Groente-Fruit- en Tuinafval zijn lager dan van het Restafval. Verwerkingkosten van grof huishoudelijk restafval (Milieustraat), hout en matrassen zijn erg hoog.

Los van het financiële aspect vinden wij het van belang dat in het kader van duurzaamheid producten worden gerecycled of hergebruikt. Verder hebben we te maken met de wettelijke verplichting vanuit de Wet Milieubeheer om bepaalde stromen apart in te zamelen.

7. Hoe verklaart het college de fors afwijkende verschillen in de tariefstellingen tussen de gemeenten in dezelfde regio?

Buiten de informatie gegeven bij antwoord 1, maken gemeenten hun eigen afwegingen voor het verdelen van hun kosten over de diverse woonlasten. 1 op 1 vergelijken van één deel van de woonlasten geeft geen correct beeld.

8. Is in vergelijking met andere gemeenten een afvalinzamelingscontract in de gemeente Steenbergen gesloten dat minder gunstige afspraken kent?

Wij hebben niet inzichtelijk welke afvalinzamelingcontracten en concrete afspraken andere gemeenten hebben. Bovendien mogen bedragen niet concreet inzichtelijk worden gemaakt. Overigens is timing van aanbesteden een belangrijke factor. De inzameling moest worden aanbesteed omdat het vorig contract afliep. Zoals we u al eerder hebben gemeld waren de bedragen waarmee werd geoffreerd veel hoger dan we hadden voorzien.

9. Op welke wijze worden de uitgangspunten voor de onderhandelingen vastgesteld door het college? Wie voert namens het college deze onderhandelingen en is voldoende deskundigheid beschikbaar?

Voor de inzameling is een Europese aanbesteding doorlopen in samenwerking met het Inkoopbureau West-Brabant en het bureau De Jonge Milieu Advies. Met deze partijen is een Programma van Eisen opgesteld. Hiermee is de deskundigheid voldoende geborgd.

10. Vindt afstemmingsoverleg plaats tussen de portefeuillehouders van de gemeenten in de Regio West-Brabant om tenminste ervaringen te delen en waar mogelijk en binnen wettelijke kaders toegestaan afspraken te maken om de kosten voor de burgers zo laag mogelijk te houden?

Sinds de zitting van het nieuw college is er nog geen uitnodiging van de Regio West-Brabant binnengekomen voor een bijeenkomst voor de portefeuillehouders. Voorheen werden er wel bijeenkomsten in het kader van duurzaamheid voor portefeuillehouders georganiseerd.

11. Welke mogelijkheden onderzoekt het college om tegen het licht van de behandeling van de komende begroting de kosten van afvalstoffenheffing zo beperkt mogelijk te houden?

Door de gemeenteraad is besloten dat de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend wordt doorbelast. Uiteraard streven wij wel door o.a. een onderzoek naar een efficiënte milieustraat en het stimuleren van goed scheidingsgedrag naar kostenbeheersing.

12. Wanneer neemt het college een besluit over het al dan niet handhaven van de milieustraat op het bedrijventerrein Reinierpolder?

In 2018 is gestart met een onderzoek waarbij gelijktijdig ook de gemeentewerkplaats wordt betrokken. In kwartaal 4 2018 zal een uitgewerkte analyse met de ontwikkelingsrichtingen worden aangeboden.

13. Is de verwachting dat de afvalstoffenheffing bij de vaststelling van de komende begroting op vergelijkbaar niveau kan worden gebracht met de ons omliggende gemeenten?

Nee zoals toegelicht bij vraag 1 en 7 is dit niet mogelijk, tenzij de gemeenteraad het college andere kaders opdraagt.

14. Hoe verklaart het college bijvoorbeeld het verschil in de door de burger te betalen kosten voor een invalidenparkeerkaart? Hoe is het mogelijk dat deze zelfde voorziening in de gemeente Steenbergen wordt belast met € 64,20 voor een digitale aanvraag en €71,20 voor een eerste aanvraag terwijl de kosten in de gemeente Tholen voor exact dezelfde voorziening beperkt zijn tot € 15,50.
    De gemeente Steenbergen is hiermee ruim 4.5 keer zo duur als haar vergelijkbare buurgemeente in het samenwerkingsverband Regio West-Brabant.

Gemeenten rekenen uiteenlopende bedragen voor een mindervalidenparkeerkaart. Een recentelijk onderzoek wat gepubliceerd is in het vakblad 'Binnenlands Bestuur' laat deze verschillen ook zien. De kosten die berekend worden variëren tussen de € 140,- en de € 0,- Voor de gemeente Steenbergen is het uitgangspunt dat de kosten voor een mindervalide parkeerkaart kostendekkend moeten zijn.

15. Welke voorstellen gaat het college doen aan de gemeenteraad om de kosten van leges en afvalstoffenheffing alsmede OZB voor de inwoners van de gemeente Steenbergen zo laag als mogelijk te laten zijn en/ of tenminste in de pas te laten lopen met die van de gemeenten in de Regio West-Brabant.

Hiervoor verwijzen wij naar de antwoorden die gegeven zijn bij de vragen 7, 11 en 13.

Wij gaan er vanuit uw vragen hiermee in voldoende mate te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Steenbergen,
De loco-secretaris, De burgemeester,

drs. H.C. de Korte, MCM R.P. van den Belt, MBA